

~~2x titelen~~

Nr. 11454

GRONINGEN, 22 Decembèr 1952.

BIJLAGEN } terug 2 + div. rekeningen
 } en afschrift offerte.
 } nieuw -

23 DEC. 1952

Molen 9.

Luette

Bericht op Kantbesch. Ged. Staten
dd. 18 September 1952, nr. 14972, 2e afd.

ONDERWERP: Windwatermolen nr. 9
waterschap De Oostelijke Bedumerpolder
(gemeente Bedum).

In de 2e helft van 1952 hebben leden van de Technische Sub-Commissie meermalen de windwatermolen en de secretaris van het waterschap De Oostelijke Bedumerpolder bezocht naar aanleiding van een omvangrijk herstel van de molen, dat reeds grotendeels had plaats gevonden en waarvoor het waterschap alsnog subsidie zou willen ontvangen.

De Oostelijke Bedumerpolder met een winterpeil van 1,07 m - Hunsingoboezempeil beslaat een grote oppervlakte, n.l. 1360 ha, en wordt bemalen door een (electro)motorgemaal aan de westzijde van de polder, uitslaande op het Boterdiep, alsmede door een forse windwatermolen met 2 vijzels aan de oostzijde van de polder, uitslaande op het Kardingermaar.

De uitgestrektheid van deze polder en de profielen van de hoofdwatgangen brengen met zich mee, dat het wenselijk is om in natte tijdsperioden zoveel mogelijk beide bemalingsinrichtingen gelijktijdig in bedrijf te hebben. Met de windmolen wordt overigens veel gedraaid ter besparing van stroomkosten. In tijden van brandstoffenschaarste moet de onderhavige molen waterstaatkundig van veel belang worden geacht.

De 450 ha grote Oudezijlstermolenpolder en de 567 ha grote Oostpolder, beiden met wat hogergelegen polderpeilen en met bemalingsinstallaties, uitsluitend aangedreven door electromotoren, zouden met betrekkelijk weinig hulpmiddelen waterstaatkundig aan De Oostelijke Bedumerpolder verbonden kunnen worden, zodat dan een gezamenlijke oppervlakte wordt verkregen van 2377 ha, dat voor rekening van deze grote windwatermolen zou kunnen komen. Daar het

AAN:

DE PROVINCIALE MOLEN COMMISSIE,
SECRETARIS DE HEER Mr. R. BOLT,

Martinikerkhof 12

te

GRONINGEN.

Typ. M.

Coll.:

1360
450
567

2377 ha

hier hoofdzakelijk bouwland betreft, past het behoud van deze molen geheel in het kader van de Wet Bescherming Waterstaatswerken Oorlogstijd. Daar dit object ook is één van de 3 molens, voor welks behoud de gemeente Bedum zijn medewerking heeft toegezegd, zou het alleszins zijn aan te bevelen op de subsidie-aanvraag in gunstige zin te adviseren, ware het niet, dat de opdrachten tot het verrichten van herstelwerkzaamheden zonder voorafgaande kennisgeving door het waterschap aan de molenmaker Bremer te Adorp zijn verstrekt en het herstel reeds grotendeels heeft plaats gevonden.

SL 1952/367

BULGEN

Met het herstel is in totaal gemeoid:

A. voor reeds in 1950, 1951 en 1952 verricht herstel dat door het waterschap is betaald ingevolge de overgelegde rekeningen (hierbij teruggaand):

1. Firma Th. Bremer & Zn., Molenmaker te Adorp	f. 1.397,82	-
2. " " " " " "	" 2.529,90	-
3. " " " " " "	" 1.311,58	-
4. P. & J. Heres, Rietdekker " Bedum	" 684,54	-
5. H. Bulthuis, Schilder " "	" 680,69	-
6. K. Miske, Smid " "	" 170,80	-
7. Firma Th. Bremer & Zn., Molenmaker " Adorp	" 754,95	-
Tezamen:	f. 7.530,28	✓

B. voor reeds verstrekte opdracht tot het aanbrengen in de windwatermolen van 2 nieuwe hardhouten vijzels aan de firma Th. Bremer & Zn. te Adorp voor de overeengekomen som

van 7.696,-
zodat A + B tezamen wordt: f. 15.226,28 ✓

Het waterschapsbestuur motiveert zijn handelwijze door te verklaren, dat:

- bij A. het toen niet op de hoogte was van de regeling dat in de regel geen provinciale subsidie-toezeggingen kunnen worden gedaan voor herstel, dat reeds heeft plaats gevonden;
- bij B. de beide houten vijzels zijn gebroken en het met het oog op de bemaling urgent was om zo spoedig mogelijk de watermolen van nieuwe vijzels te voorzien.

Bovendien verklaarde de waterschapssecretaris, dat het waterschap ook in deze gevallen niet tot een openbare aanbesteding zou zijn overgegaan, omdat de vaste molenmaker Bremer steeds tot volle tevredenheid voor het waterschap heeft gewerkt en men liever geen andere heeft. Van de heer De Koning van de Vereniging "de Hollandse Molen" had de secretaris begre-

PROVINCIE

1952

pen, dat zonder bezwaar wel met het herstelwerk kon worden aangevangen.

Bovenstaande omstandigheden maken het voor de Technische Sub-Commissie wel moeilijk een voor alle partijen aanvaardbare regeling voor te stellen. De sub A genoemde herstelwerkzaamheden zijn reeds verricht en kunnen niet meer alle nauwkeurig op hun waarde worden geschat.

Een bedrag van rond f. 5.000,- voor A zal daaraan echter ongetwijfeld wel verantwoord zijn besteed.

De noodzaak van de sub B bedoelde vernieuwingen kon dezerzijds nog wel worden nagegaan. De bestaande vijzels (gedeeltelijk van vurenhout en daterend uit de oorlogstijd) zijn inderdaad beiden gedeeltelijk verrot en niet meer te herstellen.

Volgens de offerte van de firma Th. Bremer, zullen nu worden geleverd 2 nieuwe houten vijzels (met diameter van 1,30 m resp. 1,55 m) van eikenhout met een beschoeping van Yang-hout, alsmede een nieuwe potbalk voor de kleine vijzel en 2 nieuwe bronzen bussen in de lagers. Een aanbesteding zou door concurrentie misschien een wat lagere inschrijvingsom dan die van Bremer opleveren.

Een uitgave van f. 7.000,- voor B kan echter zeker wel als verantwoord worden beschouwd.

Resumerende ware het nog te verantwoorden herstel te stellen op:

A reeds verricht	:	f. 5.000,-
B nog in uitvoering	:	" <u>7.000,-</u>
tezamen	:	f. 12.000,-,

hetgeen dan als basis zou kunnen dienen voor de berekening van de subsidiebedragen.

In aanmerking nemende, dat het behoud van deze degelijke watermolen van veel belang is en de gezamenlijke uitgaven voor de polder een vrij grote last betekenen, zou tot één van de volgende twee subsidie-voorstellen kunnen worden besloten:

I. Subsidie van het verantwoorde deel van A + B ad f. 12.000,-:

Rijk	25%	= f. 3.000,- (Ministerie O, K & W)
Provincie	10%	= " 1.200,-
Gemeente Bedum	10%	= " <u>1.200,-</u>
voor het waterschap:	45%	= f. 5.400,-

òf

II. Subsidie van het verantwoorde deel van B ad f. 7.000,- indien A niet meer wordt aanvaard, doch dan onder toepassing van de Wet Bescherming Waterstaatswerken Oorlogstijd;

Rijk 75% = f. 5.250,- (Ministerie van Waterstaaten, O.K.W.)
 Provincie 10% = " 700,-
 Gemeente Bedum 10% = " 700,-
 voor het waterschap: 95% = f. 6.650,-

Er zijn natuurlijk verschillende tussenvormen voor deze subsidieverrekening denkbaar, indien men niet tot het maximale, gebruikelijke subsidie-% zou willen gaan in dit geval. Uiteraard hangt een en ander af van de bereidwilligheid van de subsidierende instanties.

Aan het College van Gedeputeerde Staten zou onder bovenstaande toelichting naar aanleiding van nevenvermelde kantbeschikking kunnen worden geadviseerd om in beginsel tot het toekennen van een provinciale subsidie te besluiten, welke gelijk ware te stellen met het nog nader door de gemeente vast te stellen subsidie-bedrag tot een maximum van f. 1.200,-, terwijl inmiddels aan de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen zou kunnen worden verzocht mede te delen op welke Rijksbijdrage voor deze molen mag worden gerekend, waarna dan zoodoorg nog een extra bijdrage zou kunnen worden aangevraagd bij de Minister van Verkeer en Waterstaat op grond van de Wet Bescherming Waterstaatswerken Oorlogstijd.

NAMENS DE TECHNISCHE SUB-COMMISSIE
 DE INGENIEUR:

C. Winkler
 (C. Winkler)

I. Subsidie van het verantwoordelijk deel van A + B ad f. 12.000,-
 Rijk = f. 5.000,- (Ministerie O.K.W.)
 Provincie = " 1.000,-
 Gemeente Bedum = " 1.000,-
 voor het waterschap: = f. 2.000,-

II. Subsidie van het verantwoordelijk deel van B ad f. 7.000,- indien A niet meer wordt aanvaard, doch dan onder toepassing van de Wet Bescherming Waterstaatswerken Oorlogstijd.